Pod Bukovinou

Noviny obyvateľov obcí Staré, Zbudza a Oreské

XIII. ročník číslo 2 december 2023

V STAROM OSLAVOVALI

Obec Staré má za sebou jubilejný rok 2023, v ktorom oslávila 750. výročie doteraz najstaršej písomnej zmienky. Oslavy s pestrým duchovným a kultúrnym programom sa uskutočnili v sobotu 19. augusta za horúceho letného počasia.

Úvodná časť sa uskutočnila vo farskom Kostole Nanebovzatia Panny Márie za účasti významných hostí – štátneho tajomníka ministerstva zahraničných vecí Maďarska a **potomka rodu Stárajovcov Dr. Pétera Sztáraya s rodinou,** poslanca Národnej rady Slovenskej republiky **Mgr. Viliama Záhorčáka,** primátora Michaloviec **Mgr. Miroslava Dufinca,** ďalších pozvaných hostí a predstaviteľov miestnej samosprávy. V zaplnenom chráme prítomných privítal starosta obce **Ing. Michal Bereznanin.** Slávnostnú sv. omšu celebroval miestny rodák, farský vikár farnosti Prešov-Sekčov **Mgr. Michal Pavlík,** ktorý povedal aj homíliu a zároveň sa prihovoril k potomkom Stárajovcov v nemčine. Koncelebrovali **Mgr. Marián Hudák,** farár z Hencoviec a domáci **Konštantín Daniel Boleš.** Po skončení omše si hostia z Maďarska prezreli kryptu pod kostolom, kde odpočívajú ich príbuzní.

Spoločný obed sa uskutočnil v kaštieli. Pozvaní hostia si mohli zároveň prezrieť zrekonštruované priestory tejto národnej kultúrnej pamiatky, vrátane banerov približujúcich históriu rodu Stárajovcov a taktiež sa zapísali do Pamätnej knihy Obce Staré.

Popoludňajší program sa uskutočnil na miestnom ihrisku. Otvoril ho starosta M. Bereznanin. Po ňom sa k prítomným prihovoril poslanec NR SR V. Záhorčák. Nasledoval **„krst“ monografie „STARÉ ...tak plynie čas“** staranskou hlinou a lipovými listami, ktorý vykonali P. Sztáray a K. D. Boleš. Uvedenú monografiu odprezentoval jeden zo spoluautorov PaedDr. Martin Molnár, historik Zemplínskeho múzea. Po krátkom vystúpení mužskej speváckej skupiny Starjani si Dr. Péter Sztáray z rúk starostu prevzal ocenenie **„Čestné občianstvo Obce Staré“,** za ktoré vo svojom vystúpení poďakoval. Ocenenia sa dostalo aj ďalším jednotlivcom a kolektívom (podrobnejšie píšeme na str. 5). Preberajúci sa takisto zapísali do pamätnej knihy.

Potom sa už naplno rozbehol kultúrny program. **Starjanov** vystriedali najmenší – **deti MŠ** a **žiaci ZŠ Staré** – možno aj budúci folkloristi. Na pódiu to naplno roztočili mladí tanečníci z **FS Jahodná,** ktorý pôsobí pod záštitou Technickej univerzity Košice už 40 rokov a jeho repertoár tvoria prevažne choreografie z regiónov Šariš a Zemplín. O jeho kvalite sa mohli presvedčiť milovníci folklóru nielen na európskom kontinente, ale aj v Číne či Mexiku. Pesničkami z nášho regiónu sa prezentovali aj folklórne skupiny **Čemerňanka** z Pustého Čemerného a v spoločnom programe **Harčare** a **Harčarki** z Pozdišoviec, ktoré svoje vystúpenia doma i v zahraničí už štyri desaťročia obohacujú pesničkami či prvkami s hrnčiarskou tématikou. Kvarteto folkloristov doplnil **FS Svojina** z Michaloviec, asi jediný folklórny súbor „rodinného“ typu na Slovensku, kedže jeho členmi sú starí rodičia, rodičia a deti. Tí starší sú bývalí členovia viacerých folklórnych súborov. Ich snahou je šíriť folklórne tradície, podieľať sa na výchove detí a mládeže, rozvíjať lásku k folklóru, o čom sme sa mohli presvedčiť počas ich vystúpenia. Vydarené podujatie moderoval miestny „rodák“, moderátor RTVS **Samo Kráľ.** Úplný záver osláv patril folk-rockovej skupine **Teraborsuk** z Prešova, predtým známej pod názvom Dynamix.

Oslavy boli obohatené aj atrakciami pre deti, ktoré sa mohli vyšantiť na skákacom hrade či šmýkačkách, nechýbal predaj medu a ďalších včelích výrobkov, cukrovej vaty, zemiakových špirál či občerstvenie – guľáš, pivo, kofola, ktoré zabezpečila obec. ***(JPZ)***

Súčasťou jubilejných osláv v Starom bol aj "krst" monografie o obci lipovými listami a staranskou hlinou. *Snímka: JPZ*

VÝSLEDKY VOLIEB

*V poslednú septembrovú sobotu (30.9.) sa na Slovensku uskutočnili predčasné **parlamentné voľby.** Záujem voličov o ne bol vyšší, než v posledný februárový deň roku 2020. Oproti predošlým voľbám v rámci SR stúpla účasť zo 65,80% na 68,51% a zvýšený záujem voličov sme zaznamenali aj v našich volebných okrskoch Oreské, Staré a Zbudza. Kým v roku 2020 sa o priazeň voličov uchádzalo 26 politických subjektov, tentoraz ich bolo 25.*

NAJVIAC V ORESKOM

V poslednom období najvyššiu percentuálnu účasť vo voľbách z našich obcí dosahujú v Oreskom. Tak tomu bolo aj tentoraz. V roku 2020 tu prišlo k volebným urnám 61,53% oprávnených osôb, tentoraz to bolo 67,96% (261). Hlasovanie dopadlo nasledovne: Smer – SSD 91 (35,54%), Hlas – SD 43 (16,79%), OĽaNO a Priatelia 38 (14,84%), KDH 20 (7,81%), Sme rodina 14 (5,46%), SNS 13 (5,07%), SaS 12 (4,68%), Republika 11 (4,29%), Progresívne Slovensko 10 (3,90%), ĽSNS 2 (0,78%), Demokrati 1 (0,39%), Szövetség-Aliancia 1 (0,39%). Trinásť strán tu nezískalo ani jeden hlas.

Predsedníčkou 9-člennej volebnej komisie bola Lucia Baranová, podpredsedníčkou Michaela Minkaničová a zapisovateľkou Erika Bošková.

NAJMENEJ V STAROM

Volebná účasť v porovnaní s predchádzajúcimi voľbami stúpla z 58,17% na 64,26% (383). Hlasovanie dopadlo ***(Dokončenie na str. 3)***

UŽITOČNÁ SLUŽBA

V Oreskom počas roka 2023 zamestnávali na aktivačnú činnosť štyroch pracovníkov. Od novembra pribudla ďalšia pracovníčka. Ich práca bola zameraná na čistenie a kosenie verejných priestranstiev, cintorína a areálu niekdajšej ZŠ a MŠ. V obci sa táto služba ujala, je plne využitá a veria, že v budúcnosti nezanikne. ***(dac)***

PREINVESTOVALI 46 TISÍC

Základným nástrojom finančného hospodárenia obce je rozpočet. Na základe toho si obecná samospráva v Zbudzi v roku 2023 stanovila niekoľko investičných akcií, ktoré boli počas roka realizované. Obec zriadila na svojom webovom sídle stránku virtuálny cintorín, odkúpila pozemky pod domom smútku a chodníkom, zakúpila nové lavičky a dekoračné kvetináče. Na cintoríne bola osadená informačná tabuľa, mapa a vybetónovaná predpríprava na nové hrobové miesta.

Veterná kalamita v marci napáchala škody aj v našej obci. Poškodila strechu na kultúrnom dome, na ktorej bola vymenená nová krytina. V areáli materskej školy bol zrealizovaný chodník zo zámkovej dlažby. Na futbalovom ihrisku bol urobený výkop žumpy na vodu a zároveň bolo zakúpené aj čerpadlo.

V rámci ochrany životného prostredia sa obec zapojila do výzvy *"Čistý revír, čistá príroda",* taktiež boli vyčlenené finančné prostriedky na čistenie cesty do lesa. V rámci

(Dokončenie na str. 3)

MONOGRAFIA O OBCI

Pri príležitosti osláv **750. výročia písomnej zmienky o Obci Staré z roku 1273** vyšla v auguste monografia, ktorá zachytáva dejiny tejto významnej obce v zemplínskom regióne, ktorá bola po roku 1563 mestečkom s určitými výsadami. Textová časť, ktorá pozostáva z viacerých chronologicky usporiadaných kapitol, je doplnená množstvom starých i novších fotografií. Textovú časť pripravil 4-členný kolektív, zaujímavými fotografiami z minulosti prispeli viacerí občania, za čo im patrí poďakovanie! ***(red)***

MESIAC ÚCTY V ORESKOM

Október je mesiac, ktorý je oslavou jesene života a pripomienkou úcty k všetkým starším ľuďom, ktorá by mala byť nenásilná, spontánna a nepretržitá po celý rok, pretože oni si ju zaslúžia.

*Aj v našej obci sme si dovolili 15. októbra pozvať našich seniorov na spoločné stretnutie a zaspomínať si na spoločne prežité chvíle. Oslava sa uskutočnila v spoločenskej miestnosti, ktorá už pekne vyzdobená čakala na účasť seniorov. Začala sa príhovorom starostky obce a prípitkom. Seniori si pochutili na dobrej večeri, koláčiku a káve. K dobrej zábave prispela hudobná skupina **„Pavelčákovci“** z Košíc. Naši seniori si zaspievali a zaspomínali na hity z mladosti. Zábava bola veselá a čas utekal. Vystúpenie bolo naplnené vzájomnou láskavosťou, radosťou a úsmevom na tvári.*

Všetkým našim seniorom prajeme pevné zdravie, bystrú myseľ, úsmev na tvári a radosť zo života. A na záver milí seniori nezabúdajte, že aj napriek vašim šedinám, múdrosť v tvárach nezhasína, a napriek vašim vráskam, hreje nás vaša láska. ***D.C.***

Deň úcty k starším má v Oreskom dlhoročnú tradíciu.

BOHATÝ PROGRAM

Samospráva v Starom usporiadala aj v tomto roku pri príležitosti **Mesiaca úcty k starším** posedenie pre seniorov žijúcich v obci. Podujatie sa uskutočnilo **27. októbra** popoludní v priestoroch miestnej telocvične. Ako malé poďakovanie bol pre zúčastnených seniorov pripravený kultúrny program a malé pohostenie.

V kultúrnom programe vystúpili **deti materskej školy, žiaci základnej školy** a **mužská folklórna spevácka skupina Starjani.** Tradičné ľudové tance z nášho regiónu seniorom priblížil svojím vystúpením **detský folklórny súbor Stražčanik** a moderné tance priblížilo **vystúpenie mažoretiek. Ľudová hudba Dribna** z Prešova v podaní manželov Jána a Ivany Janíčkových zase odprezentovala vo svojom vystúpení rusínske a šarišské piesne. Súčasťou pripraveného občerstvenia boli tradičné „skrucaňiky“, víno, teplý čaj, káva a zákusky.

Ako spomienku na tento deň každý senior, ktorý sa zúčastnil podujatia, dostal malý darček vo forme uteráka. Veríme, že týmto kultúrno – spoločenským podujatím naši seniori strávili príjemné popoludnie v spoločnosti svojich priateľov a známych.

Seniorov v Starom pozdravili aj miestni školáci.

Seniori zo Zbudze sa pravidelne stretávajú v kultúrnej miestnosti.

POTEŠILI SME SENIOROV

Október je mesiacom úcty k starším. Naši milí seniori boli poctení príjemným posedením v kultúrnom dome v Zbudzi, kde ich potešila spevom a ľudovým rozprávaním Folklórna skupina Gaštanka zo Strážskeho. Spoločne si zaspievali i zaspomínali na mladé časy.

Jubilujúci seniori boli obdarovaní malým darčekom. Po dobrej zábave si všetci pochutili na zabíjačkových špecialitách. Nechýbala káva a chutná dobošová tortička. O dôstojný priebeh tejto milej slávnosti sa postaral starosta Matej Havrila a poslanci obecného zastupiteľstva spolu s Mariannou Pencákovou, ktorá vyzdobila a pripravila stoly v kultúrnej miestnosti.

Ďakujeme vám, milí seniori, že ste prijali pozvanie na túto slávnosť a prajeme veľa zdravia a radosti do ďalších rokov. ***RNDr. Janka Kučeravcová***

DLHOVEKÍ ZBUDŽANIA

Pred vyše rokom, 30.9.2022, zomrela Pavlína Hricíková, rod. Tejgyová. Dožila sa 97 rokov a 27 dní. Rodáčka z obce (3.9.1925), bola zrejme najstaršou občiankou v histórii Zbudze. Jej otcom bol Juraj Tejgy, matkou Zuzana rod. Minkaničová, tiež rodáčka zo Zbudze. Spolu mali dvoch synov a tri dcéry. V mladosti bola Pavlína aktívnou amatérskou herečkou ochotníckeho divadla v rodnej obci. Vydala sa za Jána Hricíka. Hricíkovci tiež bývali na Uličke. Spolu mali troch synov (Anton, Tomáš, Dušan). Pavlínini potomkovia žijú v Zbudzi aj v súčasnosti.

Až v novodobých dejinách (od začiatku vedenia matrík) je možné ako tak porovnať vek občanov obce. Do tejto plejády sme zaradili len tých, ktorí sa podľa dokumentov dožili vyššieho veku, než predchodcovia uvedení pred nimi. Podľa matriky zomrelých (Matricula Defunctorum) Rímskokatolíckej cirkvi Vinné, občianka Zbudze Catharina (Katarína) Konna, manželka Ladislava Bešeneja, zomrela 13.3.1756 vo veku približne 90 rokov. Jej prvenstvo netrvalo dlho. Podľa matrík Anna Vicmadyová (Ana Viczmandi, †14.3.1774) sa dožila 94 rokov. Bola tak pravdepodobne najstaršou občiankou Zbudze koncom 18. stor. a do polovice 19. stor.

V nasledujúcom období sa vysokého veku dožili aj muži. Podľa matrík Ján Ujlaky (Ujlaki Joannes, †26.11.1855) sa dožil vyše 96 rokov. Bol zrejme Zbudžanom, ktorý držal prvenstvo v dožití sa najvyššieho veku v druhej polovici 19. stor., celé 20. stor. i začiatkom 21. stor. Existuje aj zápis o jeho narodení v matrike krstov (pokrstených). Bol pokrstený 26.4.1759 pod menom Georgius Joanes. Rodičmi boli František Ujlaky a manželka Mária. Ján Ujlaky sa dožil 96 rokov a 7 mesiacov.

Veľmi vysokého veku sa dožil aj Ján Čmiľ (23.11.1827 – 8.1.1924). Žil síce vyše 96 rokov, no svojho predchodcu neprekonal. Dlhovekosť zrejme majú Čmiľovci v génoch. Najstaršou občiankou v novodobej histórii obce Zbudza bola donedávna Alžbeta Hirjaková, rod. Čmiľová (8.1.1907 – 29.10.2003). Zomrela vo veku 96 rokov a takmer 10 mesiacov. Rodáčka zo Zbudze, ktorej rodičmi boli Matej Čmiľ a Mária rod. Jurová, dlhovekosťou tak prekonala Jána Ujlakyho. Jej manželom bol Pavol Hirjak. Spolu mali štyri deti (Anton, Anna, Ľudmila a Michal). Alžbetini potomkovia žijú v Zbudzi dodnes. ***A. M.***

P. Hricíková (1925 – 2022).

PRIBUDOL ĎALŠÍ CHODNÍK

V druhej polovici roka 2021 staranská samospráva z vlastných finančných prostriedkov zrealizovala rekonštrukciu už existujúceho chodníka od obecného úradu po rodinný dom č. 161 (Vojtko). Už pri rekonštrukcii tohto úseku vedenie obce zvažovalo výstavbu chodníka až po parkovisko vedľa cintorína.

V roku 2022 bol spracovaný projekt jeho výstavby, ktorý uvažoval s premostením existujúceho kanála oceľovou lávkou a následne v roku 2023 obec pristúpila k realizácii projektu. Vzhľadom na možnosť zapojiť sa do výzvy vyhlásenej Ministerstvom investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR (MIRRI) prostredníctvom Miestnej akčnej skupiny (MAS) DUŠA obec spracovala a zaslala žiadosť o poskytnutie finančného príspevku na tento projekt. Žiadosť bola vyhodnotená ako úspešná a bol odsúhlasený finančný príspevok vo výške 54 399,55 €, čo je 95% z celkovej rozpočtovanej sumy vo výške 57 262,69 €. Obecná samospráva financovala z vlastných prostriedkov zvyšných 5% projektu, čo predstavuje čiastku vo výške 2 863,13 €. Celková dĺžka novovybudovaného chodníka je 180,58 metra a premostenie kanála lávkou má dĺžku 10,40 metra.

Na základe zákona č. 343/2015 o verejnom obstarávaní v znení neskorších predpisov bol zrealizovaný výber zhotoviteľa. Úspešnou firmou sa stala spoločnosť TIBOX s. r. o., Veľké Zalužice. Termín realizácie bol stanovený, po dohode zmluvných strán, so začiatkom stavebných prác od 20. júla a ukončením do 31. októbra 2023.

Treba poznamenať, že z dôvodu dodržania termínu realizácie uvedeného vo výzve, obec Staré pristúpila k financovaniu tohto projektu formou refundácie, t. j. platby jednotlivých faktúr realizovala z vlastných finančných prostriedkov a po ukončení projektu zaslala žiadosti o refundovanie týchto finančných prostriedkov.

Zámerom obecnej samosprávy bolo vylúčenie pohybu obyvateľov obce, ako aj návštevníkov cintorína, po značne frekventovanej štátnej ceste a zabránenie vzniku kolíznych situácií. V súčasnej dobe je možný bezpečný a priamy prístup k obecnému cintorínu z obce či z priľahlého parkoviska.

Ing. M. Bereznanin

Terénne práce a hotový chodník pozdĺž cintorína. *Snímka: ROS*

PREINVESTOVALI 46 TISÍC

(Dokončenie zo str. 1)

bezpečnosti a ochrany zdravia bol urobený orez stromov v okolí obecného úradu a v časti Polaty. V predvianočnom období obec zdobilo doplnené vianočné osvetlenie a nechýbal ani adventný veniec. Dôležitou úlohou v tomto roku bolo odkúpenie budovy COOP Jednota do vlastníctva obce, zrealizované formou úveru.

Obec žije aj po kultúrnej stránke. Tradičnými podujatiami, na ktorých sa stretávajú občania, sú Stavanie mája, Deň detí, výlet na kúpalisko v Nyíregyháze, Mesiac úcty k starším, Mikuláš, rozlúčka so starým rokom – vatra. Pri ich organizovaní sa podieľajú starosta s poslancami obecného zastupiteľstva, Občianske združenie Zbušok, zamestnanci MŠ, obecného úradu aj samotní obyvatelia obce.

V tomto roku bolo celkovo preinvestovaných 46 500 € a veríme, že žiadosti o dotácie na projekty, ktoré sme vypracovali, sa nám podarí získať a ich zrealizovaním ešte viac prispejeme ku skrášleniu našej obce.

A. F.

POVODNE A BÚRKY

Rok 2023 bol v histórii meraní, ako to uvádzajú meteorológovia, najteplejším. Vysoké teploty so sebou však priniesli aj ničivé búrky, a netreba ani ďaleko chodiť. Búrka so silným vetrom, ktorá sa prehnala 19. júla, spôsobila značné škody v neďalekom Strážskom (prevrátené betónové stĺpy elektrického vedenia, poškodené budovy, autá, polámané stromy, neprejazdné ulice a pod.), no najmä v Závadke (SO), kde bolo poškodených množstvo striech.

Na ceste zo Strážskeho na juhovýchod však stihla spôsobiť škody v podobe polámaných stromov, zničenia časti úrody či vybreženia miestnych potokov aj v Starom a Oreskom. Intenzívny dážď spôsobil vybreženie potokov Jakovec, Starianka a Turský potok s následným zaplavením pivničných priestorov a poškodenie premostenia aj v noci zo 4. na 5. augusta, pričom pri odčerpávaní vody pomáhali hasiči.

Obec **Oreské** zasiahla povodeň taktiež **17. novembra.** Počas dažďov sa vylial potok pri obecnom parku. Zaplavil park, miestnu komunikáciu a budovu obecného úradu. Zasahoval Dobrovoľný hasičský zbor zo Starého. Napriek úsiliu sa potok nepodarilo vyčistiť a sprie-chodniť, nakoľko bol zahatený. Tento stav pretrvával aj naďalej a situácia sa opakovala. Pri ďalšej povodni zasahoval Dobrovoľný hasičský zbor z Trnavy pri Laborci, pričom bol objednaný bager, pretože bolo potrebné v potoku otvoriť kanalizačnú rúru. Obec bola nútená objednať firmu VT kanál Vranov nad Topľou a kanalizačné vozidlo na prečistenie kanála z firmy Inštalacentrum Michalovce. Kanál bol príliš zahatený a dostatočne sa ho nepodarilo vyčistiť. Firma VT kanál potok vybagrovala na dvoch miestach, vybrala časť kanalizačných rúr, čím sa lepšie sprie-chodnil tok potoka. V súčasnosti je priestor označený ako prekážka a v prácach sa bude pokračovať v roku 2024.

(DCZ)

ZEMETRASENIE

V pondelok 9. októbra vo večerných hodinách v čase okolo 20:23 h postihlo východ Slovenska, hlavne región Zemplín, silné zemetrasenie s hodnotou magnitúda 4,9. Epicentrum bolo v katastri obce Ďapalovce (okr. Vranov n/T) v hĺbke 17,8 km. Materiálne škody spôsobilo nielen v spomínanej obci, ale i v širšom okolí. Poškodené boli obytné domy a iné stavby – školy, kostoly, úrady, hospodárske budovy, pričom niektoré budú na základe vyjadrenia statikov zbúrané. V samotných Ďapalovciach boli viac či menej poškodené takmer všetky domy. Ošetrili tam 2 osoby, 44 obyvateľov museli evakuovať a 15 rodinných domov bolo uzatvorených.

Toto zemetrasenie zaregistrovali aj obyvatelia našich obcí – Oreské, Staré a Zbudza, takisto aj obyvatelia iných regiónov Slovenska, ba dokonca aj v susedných štátoch. Podobné zemetrasenie s magnitúdom 4,8 bolo v roku 1914 pri Giraltovciach a registrovali ho aj obyvatelia v našich obcí. V tomto storočí, v roku 2003, bolo doteraz najsilnejšie zemetrasenie v regióne v obci Jasenov (okr. Sobrance) s magnitúdom 4,3. ***(red)***

VÝSLEDKY VOLIEB

(Dokončenie zo str. 1)

nasledovne: Smer – SSD 131 (34,56%), Hlas – SD 83 (21,89%), KDH 44 (11,60%), OĽaNO a Priatelia 21 (5,54%), Republika 18 (4,74%), Progresívne Slovensko 16 (4,22%), Sme rodina 16 4,22%, Demokrati 11 (2,90%), ĽSNS 11 (2,90%), SNS 10 (2,63%), SaS 8 (2,11%), KSS 4 (1,05%), Maďarské fórum, ODS, Za regióny, SKR, DS 2 (0,52%), Modrí, Most-Híd 2 (0,52%), Princíp 2 (0,52%). Desať strán nezískalo ani jeden hlas – Pirátska strana – Slovensko, Spoločne občania Slovenska, Vlastenecký blok, Spravodlivosť, Slovenské hnutie obrody, My Slovensko, Szövetség-Aliancia, Srdce-Slovenská národná jednota, SDKÚ-DS, Karma.

Predsedníčkou 13-člennej volebnej komisie bola Mgr. Marta Janová, podpredsedom Mgr. Matej Čajka a zapisovateľkou Erika Hrehová.

NAJŠTEDREJŠIE V ZBUDZI

V predošlých voľbách prišlo k volebným urnám 59,17% voličov, tentoraz ich bolo 64,38% (273). 270 platných hlasov rozdelili takto:

Smer – SSD 59 (21,85%), Hlas – SD 56 (20,74%), OĽaNO a Priatelia 41 (15,18%), KDH 31 (11,48%), Republika 18 (6,66%), SNS 14 (5,18%), PS 12 (4,44%), KSS 9 (3,33%), Demokrati 8 (2,96%), Sme rodina 6 (2,22%), SaS 5 (1,85%), ĽSNS 3 (1,11%), Piráti 3 (1,11%), Vlastenecký blok 2 (0,74%), Princíp 1 (0,37%), SDKÚ DS 1 (0,37%), Spoločne 1 (0,37%). Osem strán tu nezískalo ani jeden hlas. Naopak, Zbudžania rozdali hlasy až 17 politickým subjektom, čo je najviac zo všetkých troch obcí.

Predsedníčkou volebnej komisie bola RNDr. Janka Kučeravcová, zapisovateľkou Ing. Natália Janová.

Na základe celoslovenských výsledkov sa do parlamentu dostali Smer-SSD, Progresívne Slovensko, Hlas-SD, OĽaNO a Priatelia, KDH, SaS a SNS.

(J. P. Zemplínsky)

SPOLOČNÝMI SILAMI

V nasledujúcich riadkoch chcem zhodnotiť to, čo sme za uplynulý rok v Oreskom zažili a vykonali. Na obecný úrad bolo zakúpené interiérové vybavenie – pracovný pult, vstavaná skriňa, odkladacia skrinka, písací stolík a dve skrinky na chodbu. Taktiež boli vymenené 3 ks interiérových dverí.

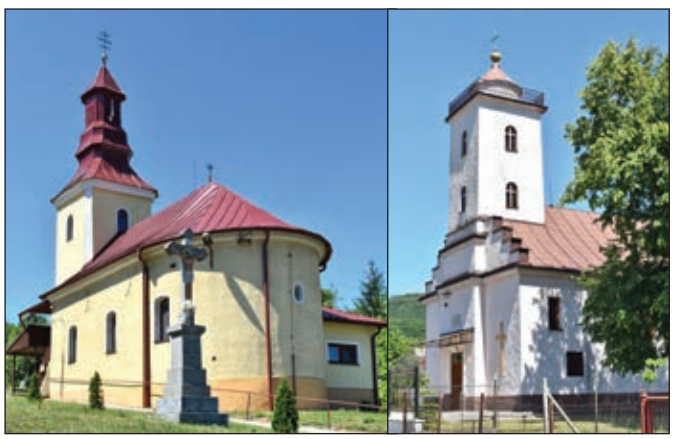
Na miestnych komunikáciách bolo osadených 16 ks nových dopravných značiek. Výmenu a osadenie vykonali poslanci OcZ, za čo im patrí poďakovanie. Pre lepšiu pohodu cestujúcich, s prestupom na rázcestí, bola opravená autobusová čakáreň. Firma MASLEN na základe zmluvy o prenájme vymenila bočné plechy a strechu. Na bočných stranách je umiestnená reklama. Podlaha a chodník boli vyložené zámkovou dlažbou. V obci bola opravená aj zastávka na výstup pri s. č. 10. Zastávka bola taktiež vyložená zámkovou dlažbou.

Svojpomocne bolo vyčistené okolie obecného úradu. Vyklčované boli staré kry, na budovu bol namontovaný nový trojramenný stožiar na vlajky. Nad vchodovými dverami do úradu bola namontovaná strieška a zábrany na okná, kde boli vysadené kvety. Taktiež bol opravený poškodený sokel fasády. Oprava bola vykonaná na základe dohody o vykonaní práce. V roku 2023 bola vytvorená nová webová stránka obce. Jej spracovateľom je fa Alphabetgroup s. r. o. Košice. Zároveň bola spustená aj mobilná aplikácia, ktorú si môžu občania stiahnuť do mobilných telefónov. Na hornom konci boli svojpomocne osadené tri stĺpy solárneho osvetlenia. V spoločenskej miestnosti bolo osadených 6 ks klimatizačných jednotiek, v dome smútku 2 ks. Ich dodávateľom bola fa Buboklima Trebišov. Po zakúpení dvoch veľkonočných vajíčok a veľkonočného košíka bola v obecnom parku zrealizovaná veľkonočná výzdoba. Pre potreby obce bola zakúpená elektrocentrála, ktorú si môžu za poplatok zapožičať aj občania.

V roku 2023 boli usporiadané tieto spoločenské akcie: Stavanie mája, Deň matiek, posviacka kríža na Baľove, MDD, Úcta k starším, Mikuláš a zájazd do poľského Krosna. Rímskokatolícka cirkev usporiadala duchovnú obnovu ružencového bratstva. Program pripravil a viedol promótor pre ruženec na Slovensku Matej Juraj Šulik, OP. Aj tu sa obec pripojila k zorganizovaniu akcie poskytnutím priestorov v spoločenskej miestnosti pre účastníkov a zabezpečila chutný guľáš.

Nakoľko obec nemala zakúpené vianočné osvetlenie, OcZ rozhodlo spríjemniť občanom vianočnú atmosféru zakúpením tohto osvetlenia. Zakúpená bola stĺpová dekorácia (10 ks), dekorácia na stromček (9 ks), osvetlenie na malé stromčeky a adventný veniec. Na to, aby obec bola pripojená na vianočnú výzdobu, bolo potrebné urobiť elektrické prípojky na stĺpy verejného osvetlenia a montáž elektrických prípojok do parku. V obci bola zrealizovaná výmena 20 ks svietidiel verejného osvetlenia.

Aktivity obce boli financované z vlastných finančných prostriedkov. Dodávka a montáž klimatizačných jednotiek vo výške 3 000 € boli financované v rámci projektu "Rozvoj, podpora a zveľaďovanie obcí a miest a regiónu" v grantovom programe Municipality 2023, ktorého poskytovateľom je Nadácia SPP. Ďakujem v mene svojom, i poslancov OcZ, za prejavenú dôveru a spoluprácu v roku 2023. Verím, že spoločnými silami aj v roku 2024 bude naša obec skrášľovaná a zveľaďovaná k spokojnosti všetkých občanov. ***D.C.***

V tomto roku uplynulo 665 rokov od doteraz najstaršej známej písomnej zmienky o obci Oreské. Jej dominantami sú barokovo-klasicistický gréckokatolícky Chrám Ochrany presvätej Bohorodičky a neskoroklasicistický rímskokatolícky Kostol sv. Jozefa robotníka. *Snímky: JPZ*

Ing. M. Hricík víta v prítomnosti o. M. Riníka nového administrátora farnosti Zbudza-Oreské o. Š. Juska.

VÝMENA KŇAZOV

K 15. júlu 2023 došlo v gréckokatolíckej farnosti Zbudza-Oreské k výmene kňazov. Po odchode o. Mária Cserépa sa novým správcom farnosti – administrátorom sa stal jerej Štefan Jusko.

O. Š. Jusko prijal kňazskú vysviacku v roku 2000. Rok bol kaplánom v Sobranciach, v rokoch 2001 – 2014 administrátorom farnosti Zemplínska Široká, v rokoch 2014 – 2021 farárom v Dúbravke a v rokoch 2021 – 2023 výpomocným duchovným v Michalovciach.

Za gréckokatolíckych veriacich ho na nedeľnej slávnostnej sv. liturgii v Chráme Premenenia Pána v Zbudzi v prítomnosti michalovského protopresbytera (okresného dekana) o. Maroša Riníka privítal Ing. Milan Hricík. V novej farnosti mu poprial veľa Božích milostí a Božieho požehnania. ***O.P.***

VÝZNAMNÁ AKCIA

Významnou akciou, ktorá sa koná v Starom pravidelne počas tretej adventnej nedele, možno nazvať podujatie s názvom **Vianočná tržnica.** V nedeľu **17. decembra** sa v miestnej telocvični uskutočnil už jej **4. ročník.** Podujatie symbolizuje udelenie mestských a trhových práv obci Staré v druhej polovici 16. storočia (1563), od ktorého nedávno uplynulo 460 rokov.

Samotné trhovisko bolo v minulosti miestom, kde mohli remeselníci ponúkať na predaj svoj tovar a získať prostriedky na svoju obživu. Príjemným oživením a obohatením tohtoročnej tržnice bola ponuka výrobkov z medu a včelieho vosku, ručne zdobené vianočné perníky a šperky vyrobené šujtášovou metódou, ktoré ponúkali šikovní remeselníci. Charitatívny zmysel podujatia bol zvýraznený ponukou výrobkov deti z materskej a žiakov základnej školy za symbolické ceny. Predvianočnú atmosféru spestrili krátkym kultúrnym programom deti oboch škôl. Počas ďalšieho sprievodného programu vystúpila mužská folklórna spevácka skupina Starjani a cirkevný zbor Lusticus. Prítomným hosťom bolo počas celého podujatia podávané varené víno, teplý čaj a chutná vianočná kapustnica.

Poďakovanie za vydarené podujatie patrí všetkým poslancom obecného zastupiteľstva a členom kultúrno-športovej komisie pri OcZ v Starom. **(P.Z.)**

LUSTICUS NA PREHLIADKE

V posledných dňoch roka 2023 sa členovia cirkevného zboru Lusticus naozaj nenudili. V nedeľu 17. decembra sa v miestnej telocvični predstavili na 4. ročníku Vianočnej tržnice, počas vianočných sviatkov svojím spevom spríjemnili slávnostné obrady vo všetkých kostoloch staranskej farnosti a v predposledný deň roka sa prvýkrát prezentovali na **Prehliadke vianočného folklóru „Christos raždajetsja,** ktorý organizuje **Spolok sv. Cyrila a Metoda** so sídlom v Michalovciach.

Posledný, v poradí **15. ročník** tohto podujatia, sa uskutočnil v **gréckokatolíckom Chráme sv. Cyrila a Metoda** v **Nacinej Vsi.** Okrem nich sa prehliadky zúčastnili aj speváci a speváčky z Michaloviec (Mihaľovski heľigonkare, resp. Seniorská spevácka skupina Ozvena), Moravian (Ženská spevácka zložka FSk Moravančan), domáce folkloristky (ŽFSk Radosť) a študent Lukáš Leščišin z Humenného.

Informácie z tejto jubilejnej prehliadky boli zverejnené aj na stránkach Košickej gréckokatolíckej eparchie, Tlačovej kancelárie Konferencie biskupov Slovenska a v dvojtýždenníku Gréckokatolíckej cirkvi Slovo. ***(red)***

PREVZALI OCENENIA

Súčasťou osláv **750. výročia písomnej zmienky** o Starom z roku 1273 bolo aj udeľovanie následovných ocenení jednotlivcom a kolektívom.

Čestné občianstvo Obce Staré:

Dr. Péter SZTÁRAY, štátny tajomník ministerstva zahraničných vecí a obchodu Maďarska pre bezpečnostnú politiku a energetickú bezpečnosť.

Cena starostu obce Staré in memoriam:

Páter Kamil Ján HUDÁK za dlhoročnú prácu a celoživotný prínos v oblasti duchovného a náboženského rozvoja obce Staré (ocenenie prevzal synovec Mgr. Marián Hudák),

Víťazoslav SZŐLLŐŠI za dlhoročnú prácu a rozvoj dobrovoľného hasičstva v obci Staré (prevzal zať Ing. Ján Fedorišin),

Emil BALKO za celoživotný prínos k rozvoju kultúry v obci Staré (prevzal syn Ing. Marián Balko).

Cena starostu obce Staré:

Mária LITUNOVÁ za dlhoročný prínos v oblasti predprimárneho vzdelávania a prínos k rozvoju kultúry v obci Staré,

Marián IVAN za dlhoročnú reprezentáciu a rozvoj dobrovoľného hasičského zboru v obci Staré.

Cena starostu obce Staré pre kolektívy:

Cirkevný spevácky zbor LUSTICUS za dlhoročnú reprezentáciu obce a rozvoj kultúry v obci Staré (ocenenie prevzala dirigentka Ing. Oľga Bereznaninová),

Mužská folklórna spevácka skupina STARJANI za dlhoročnú reprezentáciu obce a rozvoj kultúry v obci Staré (prevzal akordeonista Anton Dermek),

Dobrovoľný hasičský zbor obce Staré za dlhoročný prínos a reprezentáciu obce Staré v hasičskom športe (prevzal veliteľ DHZ Vladimír Hlaváč).

Ocenenia odovzdal starosta obce Ing. Michal Bereznanin.

Z histórie obce Staré

1273 – Doteraz najstaršia známa písomná zmienka o obci Staré. Novými zemepánmi časti majetkov sa stali šľachtici Andrej – užský župan a Jakub (Jakov) – zemplínsky župan. Predtým dedina patrila šľachticovi Dominikovi, synovi Petra z rodu Čák. Majetky tu mal taktiež šľachtic Michal, syn Jakuba.

1343 – Doosídlenie obce Staré na základe súhlasu kráľovnej Alžbety, vdove po Karolovi I. Robertovi z Anjou.

1393 – 1418 – Od postavenia kúrie Jánom Ördőgom, ktorý ako prvý použil prídomok "zo Starého".

1563 – Udelené práva Matejovi a Jánovi Pongrácovcom, aby sa v mestečku Staré mohli konať týždenné trhy vo štvrtok alebo výročné jarmoky na sviatok sv. Anny (26.7.), sv. Michala archanjela (29.9.) a martýra sv. Vincenta (22.1.) kráľom Ferdinandom I. Habsburským.

1598 – Prvý známy kalvínsky kazateľ Tomáš Selecenus, ktorý pôsobil v Starom.

1698 – Narodenie grófa Imricha Stáraja (Emericus Sztáray), užského župana, jediného mužského právoplatného dediča rodu, ktorý sa okrem iného zaslúžil o rozvoj mestečka Staré.

1703 – Úmrtie niekdajšieho podžupana Zemplínskej stolice Františka III. Stáraja, otca Imricha Stáraja.

1743 – Vyplatenie zálohu Sirmajovcom (resp. rozhodnutie o vyplatení do piatich rokov na základe nariadenia Márie Terézie z roku 1742) v celkovej sume 60 000 zlatých, ktorým Imrich Stáraj získal niekdajšie majetky svojich príbuzných a zaslúžil sa o povýšenie rodu medzi uhorských magnátov a o ďalšie zveľadenie majetku.

1773 – Kánonická vizitácia rímskokatolíckej farnosti Staré a zriadenie triviálnej školy v mestečku.

1828 – Regnikonálny súpis uvádza, že v mestečku Staré žilo v 140 domoch 1 021 obyvateľov. Z uvedených priezvisk v obci sa mnohé zachovali dodnes.

1848 – Úmrtie grófky Johany Stárajovej, rod. Sirmajovej, ktorá sa zaslúžila o dostavbu farského kostola v Starom a filiálneho kostola v Oreskom.

1858 – Narodenie Štefana Stáraja, dôstojníka c. k. armády v zálohe, ktorý bol posledným mužským potomkom bývajúcim v staranskom kaštieli a v roku 1896 bol zavraždený. Po tejto udalosti rodina opustila Staré.

1863 – Narodenie grófky Irmy Stárajovej v miestnom kaštieli, ktorá bola v rokoch 1894 – 1898 dvornou dámou cisárovnej Alžbety (Sissi).

1898 – Zavraždenie rakúskej cisárovnej a uhorskej kráľovnej Alžbety Bavorskej, zvanej Sissi pri Ženevskom jazere, ktorú na prechádzke sprevádzala dvorná dáma Irma Stárajová. ***(rk)***

Slávnostná sv. omša vo farskom kostole.

Slávnostná sv. omša vo farskom kostole.

Udelenie čestného občianstva Dr. P. Sztárayovi.

Ocenení jednotlivci a kolektívy. *Snímky: JPZ*

ČAKANIE NA MIKULÁŠA

Vianoce sa nezadržateľne blížia. Na adventnom venci sme zapálili už druhú sviečku. No tento deň, 10. december, bol výnimočný aj niečím iným. Do našej obce Oreské mal zavítať Mikuláš.

Za zvukov vianočných kolied sa zbiehali deti, aj dospelí, všetci tí, ktorí nechceli zmeškať jeho príchod. Pani starostka všetkých privítala a spoločne slávnostne sme rozsvietili vianočný stromček a výzdobu v parku, ktorá tento rok bola bohatá a krásna. Už pri obrovskom adventnom venci vznikali krásne fotky a celý park bol pekným vysvieteným miestom na krásne vianočné fotografie. Mikuláš veru nesklamal. Svoj príchod ohlásil zvonením zvončekov. Neprišiel ako zvyčajne. Tentokrát prišiel na koči so záprahom krásnych koní. Spoločnosť mu robili aj jeho verní spoločníci – usmievavý anjel a nezbedný čert. V niektorých detských očkách sa zaligotala aj slzička, ale strach rýchlo vystriedala radosť. Neskutočným zážitkom bolo aj vozenie na koči po dedine. Nechýbali sladké, voňavé, farebné a lákavé donuty, ktoré jemne cukroval poletujúci sniežik. Zahriať dopomohol teplý čajík, pre dospelých aj s ostrou príchuťou. Parkom sa niesla príjemná atmosféra a radosť zo vzácneho stretnutia.

Svätý Mikuláš je patrónom detí, preto práve detičky majú byť na jeho pamiatku obdarované. Ďakujeme za peknú akciu a za príjemné nedeľné popoludnie.

„Mikuláš, Mikuláš, ďakujeme ti, za tvoju návštevu, aj za sladkosti. Mikuláš, Mikuláš potešil si nás, budeme ťa o rok očakávať zas." ***M. M.***

Čakanie na Mikuláša v Oreskom práve skončilo...

ZO STARÉHO SA MU NECHCELO

V šiesty decembrový deň už tradične slávime sviatok, resp. ľubovoľnú spomienku na sv. Mikuláša, biskupa a dobrodinca. Na tento deň sa najviac tešia deti, plné očakávaní, čo im Mikuláš nadelí. Aj preto sa ich na večernej sv. omši vo farskom kostole zišlo viac než po iné dni v týždni. Keď však omša skončila, netrpezlivé deti si vypočuli list od Mikuláša, ktorý prečítala animátorka Anička. Ten bol napísaný "pred dvoma týždňami" a pisateľ oznámil, že prechladol, lebo v poslednom čase bola zima. Nakoniec však všetko dobre dopadlo – objavila sa "známa" postava aj s balíčkami, ktoré si deti museli zaslúžiť či už odpoveďami alebo básničkami.

Mikulášovi sa zo Starého ešte odísť nechcelo, preto o tri dni zavítal do školskej telocvične, kde ho už pod vkusne upravenou čelnou stenou čakal "malý" Mikuláš s dvojicou anjelikov, troma čertíkmi, deťmi materskej školy a žiakmi základnej školy. Keďže to bola obecná akcia, všetkých po príchode "veľkého" Mikuláša sprevádzaného anjelom a čertom, privítal starosta Ing. Michal Bereznanin. Tu si už deti museli odmenu za "celoročnú námahu" vyslúžiť zaujímavým programom, nacvičeným pod vedením svojich učiteliek, ktorý sa iste páčil aj rodičom a ďalším prítomným dospelákom. Nakoniec prišla zaslúžená odmena, ktorú deckám rozdávali malý anjelik s čertíkom i samotný "veľký" Mikuláš. ***(JPZ)***

V závere slávnosti bola pre deti pripravená mikulášska diskotéka s podávaným teplým čajom a sladkým zákuskom. Predvianočnú atmosféru spríjemnilo aj rozsvietenie vianočného stromčeka pred budovou obecného úradu a vianočnej výzdoby v obci.

V Starom si deti mikulášske balíčky museli zaslúžiť... *Snímka: JPZ*

Prvou zastávkou Mikuláša v Zbudzi bola materská škola.

MIKULÁŠ, ČO V TOM KOŠI MÁŠ?

Mikuláš so svojimi spoločníkmi anjelom a čertom ani tento rok nezabudol na deti v Zbudzi. V utorok 6. decembra zavítal medzi deti v materskej škole, ktoré obdaril balíčkami sladkostí.

Stretol sa aj s deťmi v kultúrnom dome.

V sobotu 9. decembra 2023 pripravila obec v spolupráci s Občianskym združením Zbušok v kultúrnom dome príjemné prekvapenie pre deťúrence našej obce. Netrpezlivo, v doprovode svojich rodičov, s rozžiarenými očkami čakali na príchod Mikuláša. A ten bol veru originálny. Mikuláš sa k prítomným prihovoril a začalo očakávané rozdávanie balíčkov. Prvý odvážlivec Peťko zaspieval veselú mikulášsku pieseň. Postupne sa deti osmeľovali, prichádzali si pre sladkosti a Mikulášovi spievali detské piesne a recitovali básničky. Detská radosť bola neopísateľná. Počas stretnutia si prítomní pochutili na sladkých donutoch a punči, ktorý sponzorsky zabezpečil Ing. Lukáš Frendák.

Svoje putovanie po obci ukončil v cerkvi. *Snímky: OZZ*

Po spoločnom fotografovaní sa Mikuláš so svojimi pomocníkmi s prítomnými rozlúčil a pokračoval v putovaní, ktoré v našej obci ukončil v nedeľu 10. decembra v gréckokatolíckom chráme Premenenia Pána, kde sladkosťami obdaril prítomné deti. ***A.F.***

ČAKAJÚ NÁS DVOJE VOĽBY

Slovenských voličov čakajú v tomto roku dvoje voľby. Prezidentské, keďže mandát Zuzany Čaputovej končí 15. júna, budú v apríli. **Prvé kolo** bude **v sobotu 23. marca.** V prípade, ak nikto nezíska nadpolovičnú väčšinu, o novej hlave štátu sa rozhodne medzi dvojicou najúspešnejších kandidátov **v sobotu 6. apríla.**

V **prvej júnovej dekáde** čakajú na voličov ešte **voľby do Európskeho parlamentu,** v ktorých si zvolíme svojich zástupcov v tejto inštitúcií na 5-ročné funkčné obdobie 2024-2029.

Potrebné informácie a zoznamy kandidátov dostanú voliči do svojich schránok. ***(red)***

V Základnej škole Staré
MODERNE, ZÁBAVNE A INKLUZÍVNE

Základným motívom pre realizáciu vzdelávania v ZŠ Staré je poskytnúť rodičom modernú cestu výchovy a vzdelávania dobrých, múdrych a šťastných detí. Pedagogickí zamestnanci využívajú metódy inkluzívneho vzdelávania, ktoré sú založené na akceptovaní individuálneho vývoja každého žiaka a na konštruktivistickom prístupe ku vzdelávaniu.

V školskom roku 2023/2024 zasadlo do školských lavíc 18 žiakov, čo pri tomto počte žiakov, skutočne umožňuje individuálny prístup ku každému z nich. Profilácia školy je zameraná na regionálnu a environmentálnu výchovu, anglický jazyk od 1.ročníka a na rozvoj digitálnej, finančnej a čitateľskej gramotnosti.

Už od začiatku školského roka sa všetci žiaci zapojili do zaujímavých projektov a aktivít. Pohyb a zdravie si upevňovali cvičením v prírode, žiaci prváci a tretiaci sa zúčastnili na testovaní pohybových predpokladov. Zober loptu a nie drogy – pod týmto názvom sa uskutočnil turnaj vo vybíjanej.

Poznávanie cudzích jazykov sa rozvíjalo zapojením do Európskeho dňa jazykov. Environmentálne vzdelávanie sa uskutočnilo prostredníctvom celoslovenského projektu Hovorme o jedle, formou besied, prezentácií a aktivít. Nákupom v „mliečnom bufete“ sa učili nakupovať a rozvíjali si prvky finančnej gramotnosti. V rámci Týždňa programovanie CodeWeek 2023 si vytvárali Cestu do rozprávky. Prváci a druháci programovali v prostredí Baltík a tretiaci so štvrtákmi v programe Scratch.

Naši žiaci veľmi radi čítajú. Vytvorením čitateľského kútika v 1.a 2. ročníku, mimočítankovým čítaním, zapojením sa do československého projektu Záložka do knihy spája školy, rukavičkovým divadlom ku knihe O Guľkovi Bombuľkovi a zábavným adventným kalendárom sa u žiakov hravou formou rozvíjala čitateľská gramotnosť.

V novembri, počas Týždňa vedy a techniky, celý týždeň bádali, tvorili a konštruovali. Tvorili rôzne vynálezy, padáky, vrtuľníky. Zapojili sa aj do celoslovenského podujatia “Bubnovačka – Aby bolo deti lepšie počuť!“. Myšlienkou tohto podujatia bolo upozornenie na dôležitosť ochrany detí pred násilím. Túto aktivitu v škole prepojili s dňom Práv dieťaťa.

Svoje environmentálne cítenie prejavujú nielen pravidelným triedením odpadu, ale i pravidelným októbrovým zberom papiera. Zapojili sa tiež do rôznych súťaží – Matičný hlások, Timea Misárová získala strieborné pásmo, v informatickej súťaži iBobor boli úspešní Jurko Turcovský a Katka Baniková.

Spolupráca s verejnosťou, rodičmi a priateľmi školy sa rozvíjala dopoludňajším stretnutím so starými rodičmi v Mesiaci úcty k starším. Tvorivé predvianočné dielne pripravila Vladimíra Geregáčová a záver kalendárneho roka sme ukončili posedením zamestnancov školy, žiakov a ich rodičov pri vianočnom stromčeku pod názvom Čaro Vianoc.

Naša škola spolupracuje aj s MŠ Staré, CVČ a ZUŠ v Strážskom, PZ v Strážskom a Michalovciach. CVČ a policajný zbor pripravili pre žiakov besedu s protidrogovou tematikou.

Obyvateľom obce Staré sa žiaci predstavili kultúrnym programom pre seniorov, pri mikulášskom dni a aj počas Vianočnej tržnice. ***JF***

Základná škola v Starom dlhodobo spolupracuje s rodičmi žiakov. Pri príprave tvorivých dielní v predvianočnom období pomáhala Vladimíra Geregáčová (vľavo). *Snímky: A.Š.*

Malí umelci zo Starého na Vianočnej tržnici. *Snímka: JPZ*

ČÍM ŽILA MŠ STARÉ

Materskú školu v Starom navštevuje v tomto školskom roku 24 detí, z ktorých je 7 predškolákov. September je vždy náročný, nakoľko novoprijaté deti si museli zvykať na nové prostredie, kamarátov, zamestnancov či na nový denný režim. Adaptácia detí pod vedením riaditeľky Márie Litunovej a učiteľky Mgr. Miroslavy Petrocovej trvala až do začiatku decembra.

Popri tom sa bolo potrebné venovať vzdelávacím aktivitám. Počas pobytu vonku si deti užívali dlhé teplé slnečné dni, hry na detskom alebo obecnom ihrisku, na programe boli aj vychádzky či prechádzky v okolí školy.

Októbrový program bol zameraný na prírodu. Deti sa oboznamovali s povinnosťami voči nej. Zhotovovali "zemiakové pečiatky", ktoré otláčali na výkres, počítali šípky, gaštany a vytvárali rozličné obrazce. Zároveň experimentovali s farbami a lístím či porovnávali prírodniny gaštany a šušky. Taktiež pozorovali jesennú oblohu a zber kukurice na poli. Okrem toho rozpoznávali rozdiel medzi ľudovou a umelou piesňou, spájali pohyb s hudbou, pripravovali program – básne a piesne k slávnosti "Úcta k starším" a rozvíjali logické myslenie skladaním puzzle.

V novembri rozlišovali ročné obdobia, dokázali reagovať odpoveďami na otázky vyplývajúce z príbehu. Samostatne vyrábali jednoduchý výrobok z krabičky, špajlí a korku. Oboznamovali sa aj s tradíciami v našej obci – Katarína, Ondrej, Advent. Sledovali prírodu porovnávali zmeny. Pretekali v behu pri štarte zo stoja, nacvičovali rozličné pohybové hry a kruhové hry so spevom. Učili sa zvládnuť prehru, boli vedené k samostatnosti pri obliekaní a keďže sa blížil december, pripravovali program pre Mikuláša.

V posledný mesiac roka chystali výzdobu priestorov MŠ so zimnou a vianočnou tematikou. Podieľali sa taktiež na príprave daru pre Mikuláša, kreslili svoju predstavu o dare od Ježiška a taktiež písali List Ježiškovi. Pred sviatkami pozorovali vianočnú výzdobu v obci, oboznámili sa s betlehemským príbehom, učili sa vinše a koledy (betlehemci). Okrem toho určovali pojmy včera, dnes, zajtra, zvládli beh vo dvojiciach – orientovali sa v priestore a chystali vianočné ikebany na Vianočnú tržnicu s rodičmi. Tradične navštívili vianočnú pekáreničku na oblátky, prikrmovali vtáčiky, zúčastnili sa Vianočnej tržnice a pripravili s učiteľkami Vianočnú besiedku pre rodičov. ***(MŠ)***

PRÁZDNINY 2024

Po **vianočných prázdninách** (trvali od 23. decembra 2023 do 7. januára 2024) sa v tomto školskom roku školáci síce polročných prázdnin nedočkajú, ale užijú si ďalšie.

Jarné prázdniny – už **od 26. februára do 1. marca 2024** čakajú školákov Košického a Prešovského kraja **5-dňové jarné prázdniny,** takže s víkendami pred a po to bude spolu **9 dní voľna** nepretržite.

Veľkonočné prázdniny – koncom marca **(28.)** to budú **veľkonočné prázdniny,** ktoré potrvajú **do 2. apríla,** teda **6 dní.**

Letné prázdniny – školský rok 2023/2024 skončí tentoraz **28. júna,** keďže posledné 2 dni druhého polroka pripadajú na víkend. Po veľkých – letných prázdninách **zasadnú do školských lavíc 2. septembra.** ***(red)***

V ZBUDZI SPÁJALA HUDBA

V nedeľu 23. júla 2023 sa v rímskokatolíckom chráme v Zbudzi opäť niesli zvukomalebné tóny organa, kráľa hudobných nástrojov, a spevu mladých ľudí, interpretujúcich piesne klasickej hudby. Organ je veľkolepý hudobný nástroj, preto sme si jeho zvuk ani pri tejto príležitosti nemohli nechať ujsť.

V priestoroch Kostola Sedembolestnej Panny Márie sa opätovne konal organový a spevácky koncert klasickej i sakrálnej hudby v interpretácii 11-člennej skupiny vyrastajúcich umelcov práve v týchto odvetviach hudobného umenia. Tým, že sa jedná o zostavu, ktorá reprezentuje rôzne časti našej prekrásnej krajiny, môžeme hovoriť o tom, akou silou dokáže i tento druh hudby ľudí spájať. Celé podujatie bolo najmä zásluhou našej organistky a kantorky **Adely Šaffovej,** ktoré spoločne s **Dávidom Klimplom** aj odmoderovali. Prostredníctvom tejto dvojice talentovaných osobností nám boli uvedené neskôr znejúce tóny baroka so štipkou romantizmu, duchovnej a chrámovej hudby, no odznela aj prezentácia klasickej hudby 20. stor. Čarokrásne zvuky organa s ozvláštnením o spevácke čísla zazneli v podaní: **vdp. Daniela Boleša, Patrika Baňasa, Sáry Behúnovej, Kataríny Franekovej, Adama Hvolku, Františka Kúdelu, Mateja Kosu, Richarda Horkaya, Kristiána Comoreka, Adely Šaffovej** a v neposlednom rade **Jarmily Grichovej,** ktorá zoskupenie aj dirigovala a to pri záverečnej piesni zboru *„Keď s kúskom chleba“* od autora Michela Wackenheima.

OBDOBIE BAROKA

Toto historické hudobné odvetvie reprezentovali skladatelia ako Johann Sebastian Bach, Leopold Mozart (otec svojho známejšieho syna Wolfganga Amadea), Dietrich Buxtehude a Giovanni Battista Pergolesi. Na koncerte predstavilo „velikánov" viac interpretov. Meno, ktoré asi najviac zarezonuje bežnému poslucháčovi alebo človeku zaujímajúcemu sa aspoň trošku o klasickú vetvu umenia, je práve „Bach", najčastejšie spojený práve s organovou hrou. Komponoval síce pre organ, ale nielen preň. Dôkazom tohto tvrdenia je suita s názvom *„Air na note G“* v d-dure pod označením čísla *„BWV 1068“*. Je zložená pre tri trúbky, tympany, dva hoboje, sláčiky (dva husľové party a violový part) a basso continuo. Jej pripomenutie v podobe organovej hry nám zabezpečil talentovaný organista a kantor z D. Kubína **A. Hvolka.** Už tu sa nám podarilo vyvrátiť tvrdenie mnohých „laikov" o Bachovej tvorbe v období baroka. Okrem iného vzišli z jeho tvorivej práce mnohé iné diela, ktoré si však bližšie snáď ani nemôžeme dovoliť, kvôli širokospektrálnemu obsahu koncertu, špecifikovať. Môžeme však uviesť úlomky z jeho brilantnej kompozičnej techniky vypĺňajúce aspoň na pár pominuteľných chvíľ priestory nášho chrámu. Jeho tvorbu predviedol prostredníctvom *„Kyrie, Gott Vater in Ewigkeit, BWV 672“* ďalší člen zostavy, rodený Ružomberčan **M. Kosa.** O pripomenutie umelcovej pamiatky sa zaslúžil aj **R. Horkay** cez výjav *„Prelúdium a fúga v C-dure, BWV 846“*. Prelúdium je o dĺžke 35 taktov a dĺžke fúgy 27 taktov. Úvodné chvíle podujatia však patrili poslednému úkazu skladateľovej tvorby *„Prelúdium a Fúga C-mol“* pod skratkou *„BWV 549“* a to hrou pána farára **K. D. Boleša,** ktorý pozvánku s prosbou o jeho predstavenie hry prijal. V rámci časového priestoru patriacemu hudbe z tohto obdobia uviedla moderátorská dvojica dielo Leopolda Mozarta *„Burlesque“* v podaní spomínaného organistu **A. Hvolku** a hudobníka obdareného hrou na saxofóne, rodáka z Trnavy, **F. Kúdelu.** Zaznela aj interpretácia časti väčšieho posvätného diela *„Stabat Mater“* od Giovanni Battistu Pergolesiho a to *„Cuius animam gementem“*. Vypočuť sme si ju mohli vďaka speváčke **S. Behúnovej** a organistke **K. Franekovej.** Zavŕšenie tohto obdobia patrilo Buxtehudovej tvorbe v prezentácii *„Jesus Christus unser Heiland, BuxWV 198“* opäť skrze organový výjav **M. Kosu.**

OBDOBIE ROMANTIZMU

Táto časť začala snáď najznámejšou skladbou skladateľa, Franza Schuberta *„Ave Maria“*, opäť v podaní **S. Behúnovej** a **K. Franekovej** (spevák a organista). Zazneli aj skvosty *„Toccata z gotickej suity, opus 25“* od Leóna Boelmanna vďaka **M. Kosovi** či *„Voluntary in G major, číslo 2“* od Johna Alcocka cez hru **A. Hvolku.**

Postupne sme sa dostali do prítomnosti, resp. hudby 20. stor. a znovu sprítomnenia minulých spomienok na tvorbu cez piesne duchovnej hudby. Zástupcami sú Johann Pachelbel klavírnym zjavom *„Canon in D major“* v podaní najmladšieho člena zostavy **P. Baňasa** z Oravy. Za zmienku stojí aj slovenský hudobník, klavirista a interpret **Marián Varga** a jeho nezabudnuteľná *„Hommage á J. S. Bach“*. O znovu sprítomnenie majestátnosti tohto kompozičného skvostu sa postarala organizátorka koncertu **A. Šaffová.** Pieseň *„Pod tvoju milosť“*, vychádzajúca z cirkevnoslovanskej modlitby, bola uvedená v 4-hlasnej úprave Soprán Alt Tenor Bas (SATB). Uviedli ju po hlasoch jednotlivo **K. Comorek, A. Hvolka, F. Kúdela** a **M. Kosa.** Traja z tejto štvorice mali tú česť odinterpretovať *„Kyrie“* a *„Christus resurexit“* vo forme jednohlasného gregoriánskeho chorálu. Záver patril zboru s organistom **M. Kosom** a dirigentke **J. Grichovej.** Tí uviedli pieseň *„Keď s kúskom chleba“* od Michela Ambroise Wackenheima.

Za celý kolektív spevákov a organistov patrí nesmierne poďakovanie najmä **starostovi Ing. Matejovi Havrilovi,** rovnako aj farskej rade obce Zbudza, za finančnú a duchovnú podporu filiálky Zbudza. Každému účastníkovi koncertu takisto patrí obrovské ďakujem za účasť na tomto type podujatia. Veríme, že sa takto stretneme aj o rok. V duchu textu žalmu *„Hrajte a spievajte na slávu jeho mena, vzdávajte mu chválu“*, ktorý bol posolstvom i tohto prekrásneho dňa. Ešte raz veľké ďakujem!

Adam Hvolka

VIANOČNÉ ZÁZRAKY...

Miestne deti očarovali hudbou a koledami. V Zbudzi sa odohral nezabudnuteľný okamih, ktorý zahrial srdcia všetkých obyvateľov. Na prvý a druhý sviatok vianočný, dokonca aj na Nový rok, sa najmenší obyvatelia tejto dedinky spojili v jedinečnom podujatí plnom hudby a radosti z narodenia Ježiša Krista.

Pod zimným nebom, osvetleným jasnými hviezdami, sa miestne deti zišli v kostole Sedembolestnej Panny Márie, aby vložili svoje hlasové talenty do spoločného vianočného spevu. Pripravila ich organistka tohto kostola Adela Šaffová. Hudobný doprovod zabezpečovala šikovná huslistka Sára Andrejčínová, čím celý zážitok získal ešte magickejší nádych. Ľudia sa zhromaždili, aby počúvali tradičné vianočné koledy, ktoré deti so zanietením spievali. V ich podaní zazneli piesne: Ó, chýr preblahý..., Plesajte všetci ľudia..., Keď tá jasná hviezda..., Nesiem vám noviny... Atmosféra bola nabitá energiou vianočného času a radosťou, ktorú prináša spoločné oslavovanie Boha a jeho narodenia.

Na záver tejto série vystúpení chceme vyjadriť veľkú pochvalu miestnym deťom za ich skvelý výkon a krásne vystúpenie. Ich oddanosť vianočnému duchu a schopnosť podeliť sa s ním s obyvateľmi Zbudze, nám pripomenula pravú hodnotu sviatku. Nech žiari ich hviezda aj nadalej a nech tieto vianočné zážitky zostanú v ich srdciach na celý ďalší rok.

Poďakovanie patrí Martinke Boškovej, Dávidkovi Andrejčínovi, Amálke Hlinkovej, Lilianke Puľakovej, Viktorke Puľakovej, Antonke Maskalovej a Sárke Andrejčínovej. ***Adela Šaffová***

KRÁTKE SPRÁVY

❖ **V nedeľu 13. augusta bola vo farskom Chráme Nanebovzatia Panny Márie v Starom odpustová slávnosť. Slávnostným kazateľom bol vdp. Marián Babjarčík, farár zo Strážskeho. Pri sv. omši účinkoval CZ Lusticus.**

❖ O týždeň neskôr si v Starom pripomenuli výročie konsekrácie chrámu. Sv. omšu slúžil miestny farár vdp. Konštantín Daniel Boleš.

❖ **Odpustová slávnosť k sviatku Presvätej Bohorodičky Ochrankyne s myrovaním a obchodom okolo chrámu v Oreskom bola 1. októbra.** *(PZ)*

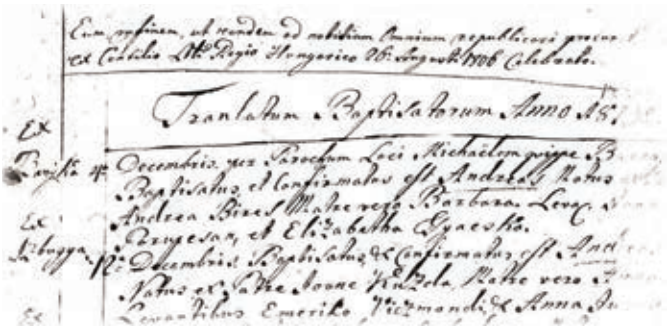
Protagonisti organového koncertu v Zbudzi.

GRÉCKOKATOLÍCI V MATRIKÁCH

Gréckokatolíci zo Zbudze patrili dlhé stáročia ku Gréckokatolíckej farnosti Tarnava (dnes Trnava pri Laborci). Filiálka Zbudza tam zrejme patrila od vzniku tejto farnosti. Aj keď je možné, že príslušné matriky viedli administrátori už skôr, prvá dochovaná ***Matrika krstov*** *(Matricula Baptisatorum)* je až **z roku 1813,** teda má už 210 rokov. Druhý zápis krstu v matrike, zo dňa 12. 12. 1813, patrí malému Andrejovi zo Zbudze. Bol pokrstený aj myropomazaný (birmovaný). Podstatné údaje zo zápisu: *Andreas; Joane Kuzela & Anna; /Emerico Viczmandi & Anna Jurov/.* Rodičmi boli otec Ján Kužela, matka Anna. Krstnými i birmovnými boli Imrich Vicmándy a Anna Jurová.

V ***matrike sobášov - sobášených*** *(Matricula Copulatorum),* zachovanej až **od roku 1861,** nájdeme zápis zo dňa 20. 1. 1862; *Michael Tarabcsak, 30 & Anna Vasily, 20; /Petrus Paulyik, Michael Psolinszki, Barnyisin Anna/.* Sobášili sa Michal Tarabčák, 30-ročný a Anna Vasiľová, 20-ročná. Mali až troch svedkov: Peter Pavlik, Michal Pčolinský a Barnišinová Anna. Zopár priezvisk je známych v Zbudzi dodnes.

V ***matrike pohrebov – zomrelých*** *(Matricula Defunctorum),* zachovanej **od roku 1862,** je prvý pohreb zo Zbudze evidovaný hneď na začiatku roka. Dňa 1. januára 1862 zomrel Andrej Kalužský, mal 62 rokov. Pohreb sa konal v Zbudzi 3. januára 1862. Trúchliacou pozostalou bola manželka Mária rod. Sotáková. ***A. M.***

Prvý evidovaný krst zo Zbudze, Matrika krstov 1813, Gréckokatolícka farnosť Trnava p/L.

MLADÝ LEKÁR ZO ZBUDZE

Rok 2023 bol významný aj pre mladého lekára pochádzajúceho z obce Zbudza, pracujúceho a žijúceho v Prahe. MUDr. Ladislav Sojka, Ph.D. koncom roka 2022 oslávil štyridsiatku. Špičkový chirurg pôsobiaci vo Fakultnej Thomayerovej nemocnici v Prahe je zároveň vysokoškolským pedagógom na 1. lekárskej fakulte Univerzity Karlovej v Prahe.

Ambiciózny mladý muž sa snaží nezaostať profesionálne po praktickej ani po teoretickej stránke. Na ukončené 6-ročné štúdium lekára v roku 2009 úspešne nadviazal skončením doktorandského štúdia na 1. LF UK v Prahe. Po obhajobe dizertačnej práce na tému „Klinicko-patologická charakteristika kolorektálneho karcinómu produkujúceho mucín" mu bol slávnostne udelený prestížny titul (Ph.D.) na promócii v starodávnej Veľkej aule Karolina spomínanej univerzity v máji 2023. MUDr. Ladislav Sojka, Ph.D. je autorom, či spoluautorom viacerých odborných a vedeckých článkov.

V práci sa venuje hlavne onkochirurgii, teda časovo náročným operáciám pre nádorové ochorenia v dutine brušnej, kde rozsah operatívy tvoria operačné výkony nádorov pankreasu, pečene, žalúdka, pažeráka, samozrejme aj hrubého a tenkého čreva. Je aj expertom na robotické operácie na špičkovom pracovisku v ČR. Podiela sa na založení a rozvoji robotickej chirurgie v spomínanej Fakultnej Thomayerovej nemocnici v Prahe, kde maximum pozornosti venuje operatíve malígnych nálezov v zažívacom trakte. Jeho „zlaté ruky" ovládajú lekársky chirurgický robotický systém „da Vinci Xi" na vysokej úrovni. Menším chirurgickým operačným zákrokom sa MUDr. L. Sojka, Ph.D. venuje v rámci operatívy v centre jednodennej chirurgie v Prahe. Mnohé bežné, ale i život zachraňujúce operácie pacientov sú dôkazom úspešnosti zákrokov mladého chirurga.

Keď si nájde čas na oddych, Laco dovolenkuje aj na rodnom Slovensku, rád sa vracia do Zbudze. Na Zemplíne prežil svoje detstvo a mladosť. Tu žijú obaja jeho rodičia, ďalšia rodina, kamaráti a známi.

Ing. Mgr. Anton Meteňko, PhD.

SPOLOČENSKÉ OKIENKO

V II. polroku 2023 sa narodili:

Lucia GIBALOVÁ, Vivien FRANTÁLOVÁ, Viktória PALOVČÁKOVÁ (všetky Oreské), Sára HAJDUKOVÁ, Bianka HLAVATÁ (obe Staré), Samuel HISEM, Marcus FEDÁK, Patrik DZURJO (všetci Zbudza).

Uzavreli manželstvo:

Patrik VOTOČEK a Bc. Denisa MACKOVÁ, Peter BALOG a Mgr. Dominika ŠALACHOVÁ, Michal SKLENÁR a Veronika ROVENSKÁ (Oreské), Pavol JOZEF a MUDr. Helena CIGANOCOVÁ (Staré - Oreské), Miroslav LIŠKA a Mgr. Simona KUŽMOVÁ, Tomáš KUŽMA a Ing. Monika SOVIČOVÁ, Ján PAVLÍK a Františka DUNCOVÁ (Staré), Michal KAKOŠ a Martina LENGYELOVÁ, Ing. Rastislav TEKÁČ a Kristína Mária ŠČERBOVÁ, Ing. Dominik HORŇÁK a Andrea CHABOVÁ (Zbudza).

Oslávili životné výročia:

50 rokov – Jozef KRÁĽ, Štefan LITUN, Anna MIHALKOVÁ (všetci Oreské), Marcel DZVONÍK, Edita KOČERHOVÁ, Ján KOČERHA (všetci Staré), Dáša STANKOVSKÁ, Viera BARNOVÁ, Marián ANDREJOV, Tatiana KLOČANKOVÁ (všetci Zbudza).

60 rokov – Michal CHORCHOLIČ, Milada MELKOVÁ, Anna ONUŠKOVÁ, Ján VOJTKO (všetci Oreské), Anna MISÁROVÁ, Marián PALOVČÁK, Ružena MELKOVÁ, Marián MELNÍK (všetci Staré), Ondrej GEĽATKO (Zbudza).

70 rokov – Milan HAVRILČÁK, Jozef MINKANIČ, Dušan TIRPÁK, Magdaléna TUTKOVÁ (všetci Oreské), Anna VOJTKOVÁ, Albert MISÁR, Andrej MISÁR, Anna KRAJŇAKOVÁ (všetci Staré), Dušan ČINČAR, Marta KUŽMOVÁ (obaja Zbudza).

75 rokov – Jozef HUTNÍK (Oreské), Vladimír IHNÁT, Mária DERMEKOVÁ, Žofia GRODECKÁ (všetci Staré).

80 rokov – Helena TIRPÁKOVÁ (Oreské), Serafína HOLEJOVÁ (Staré), Mária ASTRABOVÁ, Viktor CHABA (obaja Zbudza).

81 rokov – Katarína KOSTELNÍKOVÁ, Anna PEREXTOVÁ (obe Oreské), Mária VALOKOVÁ, Jolana ZAHORČÁKOVÁ, Hedviga MISÁROVÁ, Irena SABOVÁ (všetky Staré), Anna SINČÁKOVÁ, Pavlína SOROČINOVÁ, Ružena PUĽAKOVÁ (všetky Zbudza).

82 rokov – Severína BEREŠOVÁ, Pavol PASTIRÁK, Angela PASTIRÁKOVÁ, Štefan TUTKO (všetci Oreské), Cyril HUĎO (Zbudza).

83 rokov – Helena MELNÍKOVÁ, Serafína MELKOVÁ (obe Oreské), Terézia RUJÁKOVÁ (Staré), Eva MANDŽÁKOVÁ (Zbudza).

85 rokov – Marta KOČERHOVÁ (Staré).

87 rokov – Anna DZIVÁKOVÁ (Zbudza).

89 rokov – Anna DZURJOVČINOVÁ (Zbudza).

90 rokov – Jozefína CIGANOCOVÁ (Oreské), Kvetoslava PALOVČÁKOVÁ (Zbudza).

92 rokov – Jozef ADAMIK, Štefan MACEJKO (obaja Staré).

96 rokov – Helena SENTIVÁNIOVÁ (Oreské).

Opustili naše rady:

Cyril BORKO (nar. 1970), Ondrej HIRJAK (1980) – obaja z Oreského, Cyril HARDIK (1958), Katarína ŠALACHOVÁ, rod. Kuchárová (1936), Ján KRIGER (1961), Mária BARTOVÁ, rod. Fialová (1945), Marta KOČERHOVÁ, rod. Hubaľová (1938), Jozef PLUCHTA (1939) – všetci zo Starého, Margita JACKOVÁ, rod. Chytráčková (1947), Marek KLOČANKA (1977), Anna SINČÁKOVÁ, rod. Jurová (1942) – všetci zo Zbudze.

*K **31. decembru 2023** bolo prihlásených k trvalému pobytu v **Oreskom 477,** v **Starom 757** a v **Zbudzi 516** obyvateľov.*

FUTBALOVÝ KALENDÁR

FO Zbudza začína jarnú odvetu **7. apríla 2024** o **15:30,** kedy privíta **doma Porostov.** Ďalší súperi zavítajú do Zbudze nasledovne: **21.4. Zalužice B, 5.5. Iňačovce, 19.5. K. Kľačany, 2.6. Sobranecko-Sobrance B** a **9.6. Kusín.** Žiaci hrajú prvý domáci zápas **12.4.** a ich súperom bude **Záhor.** Ďalší domáci zápas hrajú až **17.5.** s **Horovcami, 31.5.** s **Rakovcom n/O** a **14.6.** s **Čičarovcami.** ***(red)***

KRÁTKO ZO ŠPORTU

FUTBAL

DOSPELÍ

VIII. liga ObFZ Michalovce

Ročník 2023/2024 – jesenná časť

1. kolo (20.8.2023):

POROSTOV – ZBUDZA 2:3 (1:1)

Góly: Gobl, Špak – Ch. Mandžák 2, Bilas. Pred 20 divákmi rozhodoval M. Žofčák

2. kolo (27.8.2023):

ZBUDZA – DÚBRAVKA 1:0 (1:0)

Gól: Ch. Mandžák. Pred 30 divákmi rozhodoval K. Pittroff. ***(Dokončenie na str. 10)***

KRÁTKO ZO ŠPORTU

(Dokončenie zo str. 9)

3. kolo (3.9.2023):

ZALUŽICE B – ZBUDZA 4:1 (4:1)

Góly: S. Guzej 2, Tudja, Šepita – S. Dzurjovčin. ŽK: Kočerha, Talnagi (h). Domáci nepremenili pokutový kop. Pred 30 divákmi rozhodoval M. Mazár.

4. kolo (10.9.2023):

ZBUDZA – R. HÁMRE 2:2 (1:1)

Góly: S. Dzurjovčin, Macejka – Fedorina, Bihary. ŽK: Brandabura (h). Pred 30 divákmi rozhodoval P. Hospodi.

5. kolo (17.9.2023):

IŇAČOVCE – ZBUDZA 3:0 (1:0)

Góly: Nistor 3. ŽK: Slivka – Kočerha, Minkanič. Pred 30 divákmi rozhodoval P. Hospodi.

6. kolo (24.9.2023):

ZBUDZA – MORAVANY nehrali

Hostia odstúpili zo súťaže!

7. kolo (1.10.2023):

K. KĽAČANY – ZBUDZA 4:1 (2:1)

Góly: Szidor 3, Tirpák – Macejka. ŽK: Horňák – Kočerha, Minkanič. Pred 40 divákmi rozhodoval M. Žoťák.

8. kolo (8.10.2023):

ZBUDZA – STRETAVA 3:0 (0:0)

Góly: Minkanič, M. Andrejov, Macejka. Pred 30 divákmi rozhodoval M. Mirda.

9. kolo (15.10.2023):

SOBRANCE B – ZBUDZA 2:0 (1:0)

Góly: M. Janič 2. ŽK: Kočerha (h). ČK: Chachalák (d). Pred 50 divákmi rozhodoval J. Matej.

10. kolo (22.10.2023):

KUSÍN – ZBUDZA 2:3 (1:0)

Góly: G. Balog, P. Kotlár – Macejka, Pavlovčák, Ch. Mandžák. ŽK: Prášil, G. Balog – Vasiľ, Minkanič. Pred 30 divákmi rozhodoval J. Matej.

11. kolo (29.10.2023):

ZBUDZA – P. ČEMERNÉ 1:4 (0:1)

Góly: Macejka – K. Bogár 2, O. Bogár, E. Dančišin st. ŽK: Vasiľ – J. Bogár. Pred 30 divákmi rozhodoval M. Mazár.

Jesenná tabuľka 2023/2024

1. P. Čemerné	10	9	1	0	51:8	28
2. Iňačovce	10	7	0	3	27:18	21
3. Kusín	10	6	2	2	39:13	20
4. K. Kľačany	10	6	1	3	37:19	19
5. Zalužice B	10	5	2	3	33:14	17
6. R. Hámre	10	4	3	3	21:26	15
7. Zbudza	**10**	**4**	**1**	**5**	**15:21**	**13**
8. Dúbravka	10	3	2	5	22:18	11
9. Stretava	10	2	0	8	16:41	6
10. Sobrance B	10	1	1	8	12:53	4
11. Porostov	10	0	3	7	13:55	3

Moravany odstúpili zo súťaže!

Jesenná časť 2023/2024 – DOMA

1. P. Čemerné	6	5	1	0	31:6	16
2. K. Kľačany	5	5	0	0	30:5	15
3. Iňačovce	5	5	0	0	17:3	15
4. Zalužice B	5	3	2	0	24:4	11
5. Kusín	4	3	0	1	20:4	9
6. R. Hámre	6	3	0	3	13:20	9
7. Zbudza	**4**	**2**	**1**	**1**	**7:6**	**7**
8. Dúbravka	6	2	1	3	17:13	7
9. Sobrance B	5	1	1	3	9:14	4
10. Stretava	4	1	0	3	8:15	3
11. Porostov	5	0	2	3	6:14	2

Futbalisti Zbudze hostili v poslednom jesennom kole lídra súťaže Pusté Čemerné, ktorému podľahli 1:4. Na snímke domáci Bilas (č. 13), ktorý prišiel na ihrisko v 58. min., v súboji s kapitánom hostí E. Dančišinom st., strelcom štvrtého gólu hostí. *Snímka: JPZ*

HASIČSKÝ POLROK

V druhej polovici roka sa hasiči DHZ Staré popasovali s následkami prívalových dažďov. Pomáhali pri odčerpávaní vody v obci i v susednom Oreskom. Ako hliadka boli v pohotovosti aj počas osláv 750. výročia prvej písomnej zmienky o obci Staré.

V rámci súťažného kolotoča sa zúčastnili ligových kôl Zemplínskej hasičskej superligy v Horni a Topoľovke. Výraznejší úspech však nezaznamenali a v konečnom hodnotení ligy sa umiestnili na 6. priečke. V plnom počte, ako za najlepších čias, sa naše hasičské družstvá zúčastnili nočnej pohárovej súťaže v Horni. Mužské áčko si zapísalo platný pokus až v druhom kole a obsadilo konečné 6. miesto. Mládežníci veľmi nezaostali a svoju tretiu súťaž ukončili ziskom 10. miesta. Vstup do sveta hasičských súťaží absolvovali v Horni dievčatá. V družstve sa predstavili Tamara Mišková, Karina Lechanová, Diana Hordošová, Timea Krivá, Sára Misárová, Sára Andrejčínová a Barbora Tabaková.

Aj napriek tomu, že tento štart im veľmi nevyšiel, veríme, že nabudúce to už bude určite lepšie.

(maja)

MIERNE ZLEPŠENIE

FO Zbudza aj v tomto súťažnom ročníku reprezentujú 2 družstvá – dospelí a žiaci U-15. Po polovici súťaže možno v porovnaní s jesennou časťou 2022/23 v oboch prípadoch badať mierne zlepšenie.

V zaujímavej situácii boli pred rokom dospelí, ktorí za celú jeseň dali iba 5 gólov, kým v tomto ročníku taký istý počet strelených gólov mali už po 3. kole a celkovo ich dali 15. Aj tak im však v produktivite patrí až 9. miesto. Do streleckej listiny sa doteraz zapísalo 7 hráčov takto: 5 – Macejka, 4 – Ch. Mandžák, 2 – S. Dzurjovčin, 1 – Bilas, Minkanič, M. Andrejov a Pavlovčák. Hráči nielenže dali o 10 gólov viac, ale aj o 10 viac inkasovali. Kým vlani mali s 11 gólmi najlepšiu obranu, tentoraz sú s 21 inkasovanými gólmi až na 7. mieste.

V priebehu jesene inkasovali hráči 10 žltých kariet. Podieľala sa na nich štvorica Kočerha (4), Minkanič (3), Vasiľ (2) a Talnagi (1). Káder mužstva tvorili: Patrik Hirjak – Michal Andrejov, Filip Bilas, Samuel Dzurjovčin, Daniel Guzej, Jozef Hric, Erik Hricik, Milan Hricík, Ladislav Kočerha, Dušan Macejka, Christián Mandžák, Martin Mandžák, Martin Maskaľ, Samuel Mida, Dominik Minkanič, Adrian Pavlovčák, Pavol Talnagi, Rastislav Tekáč a Peter Vasiľ.

Vedúcim mužstva bol Pavol Talnagi, masérom Jaroslav Dudáš, zdravotníkmi Martin Hricik a Milan Hricík, fyzioterapeutom Rastislav Tekáč a členom realizačného tímu Dušan Macejka.

Oproti predošlej jeseni si umiestnením mierne polepšili aj žiaci. Zimujú síce takisto na 5. mieste, ale v súťaži hrajú o 2 družstvá viac. Náskok pred ďalšími družstvami majú minimálny, ale potešiteľná je skutočnosť, že mali druhú najspoľahlivejšiu obranu. Na druhej strane ich v útoku podržali 9-gólový F. Mandžák a 8-gólový J. Mandžak. Jesenný káder tvorili títo hráči: Maximilian Mikolaj – Filip Baran, Jakub Dudaš, Adam Hlinka, Adrián Hlinka, Marko Ebský, Jakub Košík, Jozef Mandžak, Filip Mandžák, Jozef Nadzam, Daniel Papinčák, Tomáš Sivák, Max Šponták, Samuel VadeL, Samuel Zalužický. Technickým vedúcim a zdravotníkom bol Milan Hricík. ***(PZ)***

Pod Bukovinou *Noviny obyvateľov obcí Staré, Zbudza a Oreské*

Vychádzajú dvakrát ročne. Vydáva Obec Staré, IČO: 00 325 805. Riadi redakčná rada v zložení: ***Ing. Michal Bereznanin, Ing. Matej Havrila*** *a* ***Darina Cvoreňová.*** *Zodpovedný redaktor J. P. Zemplínsky. Sídlo vydavateľa a redakcie: Obecný úrad, Staré 208, 072 23 Staré. Tel.: 056/688 70 41. Evidované MK SR pod č.* ***EV 4422/11. ISSN 1339-455x****.*

KRÁTKO ZO ŠPORTU

Jesenná časť 2023/2024 – VONKU

1. P. Čemerné	4	4	0	0	20:2	12
2. Kusín	6	3	2	1	19:97	11
3. R. Hámre	4	1	3	0	8:6	6
4. Zalužice B	5	2	0	3	9:10	6
5. Iňačovce	5	2	0	3	10:15	6
6. Zbudza	**6**	**2**	**0**	**4**	**8:15**	**6**
7. Dúbravka	4	1	1	2	5:5	4
8. K. Kľačany	5	1	1	3	7:14	4
9. Stretava	6	1	0	5	8:26	3
10. Porostov	5	0	1	4	7:41	1
11. Sobrance B	5	0	0	5	3:39	0

ŽIACI U-15
V. liga ObFZ Michalovce

Ročník 2023/2024 – jesenná časť

1. kolo (25.8.2023):

ZBUDZA - TOPOĽANY 4:1 (3:0)

Góly: F. Mandžák 4 - Koscelanský. Pred 30 divákmi rozhodoval P. Hospodi.

2. kolo (1.9.2023):

ZÁHOR – ZBUDZA 1:2 (0:1)

Góly: Banom – Adam Hlinka, F. Mandžák. ŽK: Rác, Očenáš – Adam Hlinka. Pred 20 divákmi rozhodoval Ľ. Mirda.

3. kolo (8.9.2023):

ZBUDZA – KRÁSNOVCE 0:2 (0:2)

Góly: K. Ridaj, Ferko. ŽK: Birčák. Pred 30 divákmi rozhodoval P. Dziad.

4. kolo (15.9.2023):

ZBUDZA – PAVLOVCE n/U 3:3 (0:1)

Góly: Adam Hlinka, J. Mandžak, F. Mandžák – Horváth 3. ŽK: D. Popík, Horváth (h). Pred 20 divákmi rozhodoval M. Mirda.

5. kolo (22.9.2023):

ZBUDZA mala voľno.

6. kolo (29.9.2023):

ZBUDZA – LASTOMÍR 0:2 (0:0)

Góly: Adrian Alexy 2. Pred 30 divákmi rozhodoval P. Dziad.

7. kolo (7.10.2023):

HOROVCE – ZBUDZA 0:3 (0:1)

Góly: F. Mandžák 2, Košík. Pred 20 divákmi rozhodoval P. Dziad.

8. kolo (13.10.2023):

ZBUDZA – MALČICE 2:2 (2:2)

Góly: F. Mandžák, J. Mandžak – Bendík 2. ŽK: Adam Hlinka – Dančo. Pred 35 divákmi rozhodoval T. Lazor.

9. kolo (20.10.2023):

RAKOVEC n/O – ZBUDZA 1:0 (1:0)

Gól: Bakajsa. ŽK: F. Mandžák 2. ČK: F. Mandžák. Pred 20 divákmi rozhodoval M. Čeklovský.

10. kolo (27.10.2023):

ZBUDZA – BUDKOVCE 7:3 (4:1)

Góly: J. Mandžak 6, Adam Hlinka – Pužo. ŽK: Adam Hlinka, Zalužický – ŽK: Čoka 2, A. Balog. ČK: Čoka. Pred 30 divákmi rozhodoval P. Hospodi.

11. kolo (3.11.2023):

ČIČAROVCE – ZBUDZA 0:0

ŽK: Racsko – Adam Hlinka, Vadel. Pred 30 divákmi rozhodoval P. Hospodi.

Neúplná jesenná tabuľka 2023/2024

1. Malčice	10	8	1	1	70:21	25
2. Krásnovce	9	7	1	1	33:8	22
3. Čičarovce	9	6	1	2	26:17	19
4. Budkovce	10	5	1	4	30:36	16
5. Zbudza	**10**	**4**	**3**	**3**	**21:15**	**15**
6. Lastomír	10	4	1	5	21:23	13
7. Rakovec n/O	10	4	1	5	16:31	13
8. Pavlovce n/U	9	3	2	4	28:20	11
9. Topoľany	9	3	1	5	19:28	10
10. Horovce	10	3	0	7	16:37	9
11. Záhor	10	0	0	10	13:57	0